

POSTANOWIENIE

Dnia 19 maja 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Kuźniar (przewodniczący)

SSN Krzysztof Staryk

SSN Zbigniew Korzeniowski (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku E. O.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych o wysokość renty rodzinnej,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 19 maja 2016 r.,
zażalenia wnioskodawczynie na postanowienie Sądu Apelacyjnego
z dnia 2 grudnia 2015 r.,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny postanowieniem z 2 grudnia 2015 r. odrzucił skargę kasacyjną wnioskodawczynie E. O. od wyroku tego Sądu z 23 września 2014 r. wobec nie podania wartości przedmiotu zaskarżenia zgodnie z zarządzeniem (art. 398⁶ § 2 k.p.c.).

W sprawie pozwany decyzją z 29 marca 2013 r. przyznał wnioskodawczynie prawo do renty rodzinnej w wysokości 1.455,70 zł.

W odwołaniu wnioskodawczynie wniosła o zmianę decyzji i przyznanie renty rodzinnej w kwocie 1.474,46 zł w oparciu o świadczenie otrzymywane przez męża (1.734,66 zł x 85%).

Sąd Okręgowy wyrokiem z 14 sierpnia 2013 r. oddalił odwołanie wnioskodawczynie.

W apelacji E. O. wniosła o zmianę decyzji i przyznanie renty rodzinnej w oparciu o wyższe świadczenie otrzymywane przez męża, tj. w wysokości 1.474,46 zł (1.734,66 x 85%) z uwzględnieniem waloryzacji.

Sąd Apelacyjny wyrokiem z 23 września 2014 r. oddalił apelację.

Po wniesieniu skargi kasacyjnej pełnomocnik wnioskodawczynie został wezwany do podania wartości przedmiotu zaskarżenia zgodnie z zasadą wyrażoną w uchwale Sądu Najwyższego z 30 września 2014 r., III UZ 10/14.

W odpowiedzi, pełnomocnik wnioskodawczynie wskazał wartość przedmiotu zaskarżenia w kwocie 17.694 zł, jako iloczyn kwoty 1.474,46 zł i 12 miesięcy.

Pozwany zakwestionował podaną wartość przedmiotu zaskarżenia gdyż wnioskodawczynie otrzymuje miesięcznie 1.360,68 zł a skoro żąda 1.474,46 zł, to różnica wynosi 113,78 zł miesięcznie. Uzasadnia to odrzucenie skargi.

W odpowiedzi na stanowisko pozwanego wnioskodawczynie wskazała, że kwestionuje nie tylko wyliczoną pierwotnie kwotę świadczenia, ale także wysokość renty określonej w decyzji wydanej po śmierci męża, w której bezprawnie zmieniono decyzję wydaną 10 lat temu a dotyczącą świadczeń przyznanych jej mężowi.

Sąd Najwyższy postanowieniem z 27 października 2015 r. zwrócił skargę Sądowi Apelacyjnemu celem sprawdzenia wartości przedmiotu zaskarżenia.

W piśmie procesowym z 13 listopada 2015 r. skarżąca podtrzymała swoje stanowisko co do wartości przedmiotu zaskarżenia.

Pozwany podtrzymał wniosek o odrzucenie skargi kasacyjnej.

Sąd Apelacyjny postanowieniem z 2 grudnia 2015 r. odrzucił skargę kasacyjną na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c. Wskazał, że wartością przedmiotu zaskarżenia może być jedynie różnica pomiędzy otrzymywaną kwotą renty a żadaną (postanowienia Sądu Najwyższego z 30 września 2014 r., III UZ 10/14 i z 5 marca 2014 r., II UZ 12/14). Po zwrocie akt do Sądu Apelacyjnego autor skargi nie zmienił stanowiska, uznając, że wartość przedmiotu zaskarżenia stanowi kwota żądanej renty pomnożonej przez 12 miesięcy. Takie określenie wartości przedmiotu zaskarżenia jest błędne; pozostaje w sprzeczności z postanowieniem Sądu Najwyższego z 30 września 2014 r. Oznacza to, że pełnomocnik odwołującej nie podał wartości przedmiotu zaskarżenia zgodnie z zarządzeniem Sądu

Apelacyjnego, co uzasadnia odrzucenie skargi na podstawie przepisu art. 398⁶ § 2 k.p.c.

W zażaleniu wnioskodawczynie zarzuciła naruszenie art. 398⁶ § 2 k.p.c., polegające na nieuzasadnionym prawnie odrzuceniu złożonej skargi kasacyjnej z powodu braku podania wartości przedmiotu zaskarżenia, mimo iż wartość ta została określona i podana prawidłowo. W uzasadnieniu podano, że orzeczenia Sądów nie są źródłami prawa i podstawą do wydania zaskarżonego postanowienia. Wartość przedmiotu zaskarżenia to kwota 17.694 zł i została wyliczona w oparciu o właściwe przepisy. Wnioskodawczynie nie zgadza się z wyliczoną jej pierwotnie kwotą świadczenia rentowego, ale nadto z decyzją wydaną po śmierci jej męża, a zamieniającą bezprawnie decyzję wydaną ponad 10 lat temu w sprawie przyznanej jej mężowi emerytury i renty wypadkowej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest zasadne w zakresie naruszenia art. 398⁶ § 2 k.p.c., jednak nie uzasadnia uchylenia zaskarżonego postanowienia.

Wymaganie Sądu Apelacyjnego aby skarżąca określiła wartość przedmiotu zaskarżenia na podstawie określonego algorytmu (sposobu) nie było bez racji, zwłaszcza, że za punkt odniesienia miało orzeczenia Sądu Najwyższego. Jednak niespełnienie tego wymagania nie uzasadniało stosowania art. 398⁶ § 2 k.p.c. i odrzucenie skargi kasacyjnej. Chodzi o to, że skarga kasacyjna można być odrzucona, gdy nie podaje wartości przedmiotu zaskarżenia, a nie wtedy gdy ją podaje, jednak inaczej niż Sąd do tego wzywa (art. 398⁴ § 3 k.p.c. w związku z art. 398⁶ § 2 k.p.c.). Jeżeli strona podała wartość przedmiotu zaskarżenia, to nie ma już braku skargi, który musi być usunięty w określonym terminie. Wartość przedmiotu zaskarżenia określa skarżący (art. 398⁴ § 3 k.p.c.). Sąd może ją jedynie kontrolować i ostatecznie zweryfikować (ustalić). Podanie wartości przedmiotu zaskarżenia nie uzasadnia jednak odrzucenia skargi na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c.

Nie zamyka to jednak kwestii badania dopuszczalności skargi kasacyjnej, gdyż w postępowaniu zażaleniowym stosuje się odpowiednio art. 398¹⁴ k.p.c.

(art. 394¹ § 3 k.p.c.). Zaskarżone postanowienie odpowiada ostatecznie prawu. Wartość przedmiotu zaskarżenia podlega kontroli także przez Sąd Najwyższy. Od wartości przedmiotu zaskarżenia zależy wszak dopuszczalność skargi kasacyjnej (art. 398² § 1 k.p.c.). W sprawie o wysokość renty rodzinnej o wartości przedmiotu zaskarżenia decyduje różnica między wysokością renty żądanej a wysokością renty przyznanej. Według ustaleń różnica ta miesięcznie wynosiła 113,78 zł (1.474,46 zł minus 1.360,68 zł). Suma miesięcznych różnic jest więc niższa niż dziesięć tysięcy złotych (art. 398² § 1 k.p.c.), tak gdy liczyć ją w okresie od 28 czerwca 2011 r. do wydania decyzji 29 marca 2013 r. (21 m-cy x 113,78 zł), a nawet, gdy liczyć ją do wyroku Sądu Apelacyjnego z 23 września 2014 r. (39 m-cy x 113,78 zł).

Skarga kasacyjna jest więc niedopuszczalna ze względu na wartość przedmiotu zaskarżenia.

Z tych motywów orzeczono jak w sentencji (art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.).

kc